

Έγγραφο συνόδου

B10-0057/2025

17.1.2025

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ

εν συνέχεια δηλώσεων του Συμβουλίου και της Επιτροπής

σύμφωνα με το άρθρο 136 παράγραφος 2 του Κανονισμού

σχετικά με την ανάγκη για λήψη μέτρων όσον αφορά τη συνεχιζόμενη καταπίεση και τις εκλογές νοθείας στη Λευκορωσία (2024/3014(RSP))

Ondřej Kolář, Michael Gahler, Andrzej Halicki, Sebastião Bugalho, David McAllister, Tomas Tobé, Željana Zovko, Isabel Wiseler-Lima, Nicolás Pascual de la Parte, Mika Aaltola, Wouter Beke, Krzysztof Brejza, Daniel Caspary, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Łukasz Kohut, Andrey Kovatchev, Miriam Lexmann, Reinhold Lopatka, Antonio López-Istúriz White, Ana Miguel Pedro, Paulius Saudargas, Liesbet Sommen, Davor Ivo Stier, Michał Szczerba, Alice Teodorescu Măwe, Ingeborg Ter Laak, Matej Tonin, Milan Zver
εξ ονόματος της Ομάδας PPE

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την ανάγκη για λήψη μέτρων όσον αφορά τη συνεχιζόμενη καταπίεση και τις εκλογές νοθείας στη Λευκορωσία (2024/3014(RSP))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με τη Λευκορωσία,
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 19ης Φεβρουαρίου 2024 και της 12ης Οκτωβρίου 2020 σχετικά με τη Λευκορωσία,
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2021, σχετικά με τη Λευκορωσία,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, της 25ης Μαρτίου 2024, σχετικά με την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορωσία το διάστημα μέχρι και τη διεξαγωγή των προεδρικών εκλογών του 2020 καθώς και των γεγονότων που ακολούθησαν,
 - έχοντας υπόψη τις δηλώσεις του Ύπατου Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, της 1ης Αυγούστου 2024, σχετικά με την απελευθέρωση διαφόρων πολιτικών κρατουμένων και, της 26ης Φεβρουαρίου 2024, σχετικά με τις βουλευτικές και τοπικές εκλογές,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 136 παράγραφος 2 του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, μετά τις προεδρικές εκλογές νοθείας του Αυγούστου του 2020, το καθεστώς Lukashenka έχει στοχεύσει συστηματικά πολιτικούς ακτιβιστές, εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών, δημοσιογράφους, υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συνδικαλιστές, υποβάλλοντας χιλιάδες σε αυθαίρετες κρατήσεις και καταστολή·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι έχουν καταγραφεί συστηματικές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στη Λευκορωσία, μεταξύ άλλων βασανιστήρια, αυθαίρετες κρατήσεις, βίαιες εξαφανίσεις, απαγωγές και καταστολή των θεμελιωδών ελευθεριών·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, το 2024, ο Lukashenka απένειμε χάρη σε περίπου 230 πολιτικούς κρατούμενους· λαμβάνοντας υπόψη ότι, εντούτοις, περισσότεροι από 1.500 πολιτικοί κρατούμενοι εξακολουθούν να κρατούνται αυθαίρετα και άδικα, πολλοί εκ των οποίων υποβάλλονται σε απάνθρωπες και απειλητικές για τη ζωή συνθήκες, μεταξύ άλλων βασανιστήρια, άρνηση ιατρικής περίθαλψης, περιορισμένες οικογενειακές επισκέψεις, και απομόνωση·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με το Κέντρο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Viasna», τουλάχιστον 360 άτομα τέθηκαν υπό κράτηση μεταξύ Ιουλίου και Σεπτεμβρίου του 2024, πολλοί δε ηγέτες της δημοκρατικής αντιπολίτευσης παραμένουν φυλακισμένοι, όπως ο ιδρυτής του «Viasna» και βραβευθείς με το Νόμπελ Ειρήνης Ales Bialiatski, ο

συμπρόεδρος της Λευκορωσικής Χριστιανικής Δημοκρατίας Pavel Seviarynets, ένα μέλος-παρατηρητής του PPE, καθώς και οι Siarhei Tsikhanouski, Viktor Babaryka, Maryia Kalesnikava και Mikalai Statkevich· λαμβάνοντας υπόψη ότι τουλάχιστον έξι πολιτικοί κρατούμενοι έχουν χάσει τη ζωή τους υπό ύποπτες περιστάσεις την τελευταία τριετία, γεγονός που καταδεικνύει τις δεινές συνθήκες στις λευκορωσικές φυλακές·

- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εξόριστοι Λευκορώσοι βρίσκονται αντιμέτωποι με συνεχιζόμενες διώξεις, συμπεριλαμβανομένης της κατάχρησης των ενταλμάτων σύλληψης της Ιντερπόλ για τη διευκόλυνση της έκδοσης πολιτικών αντιπάλων από τρίτες χώρες· λαμβάνοντας υπόψη ότι, από το 2020, περίπου 500.000 Λευκορώσοι έχουν αναγκαστεί να εγκαταλείψουν τη χώρα τους και εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν πολιτικές διώξεις στο εξωτερικό·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κατασταλτικά μέτρα στη Λευκορωσία στοχεύουν ολοένα και περισσότερο τη θρησκευτική ελευθερία, δεδομένης της πρόσφατης έγκρισης του νόμου για την ελευθερία συνείδησης και τις θρησκευτικές οργανώσεις, ο οποίος επιβάλλει την επανεγγραφή όλων των οργανώσεων θρησκευτικού χαρακτήρα έως τις 5 Ιουλίου 2025, γεγονός που συνιστά σοβαρή απειλή για τα δικαιώματα και την ύπαρξη θρησκευτικών κοινοτήτων·
- Z. λαμβάνοντας υπόψη ότι το καθεστώς προτίθεται να διεξαγάγει τις αποκαλούμενες προεδρικές εκλογές στις 26 Ιανουαρίου 2025, υπό συνθήκες που αντιβαίνουν σε όλα τα διεθνώς αναγνωρισμένα πρότυπα, με στόχο να εξασφαλίσει ο Lukashenka την έβδομη θητεία του·
- H. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τρέχουσα προεκλογική εκστρατεία για τις προεδρικές εκλογές διεξάγεται σε περιβάλλον σοβαρής καταστολής, το οποίο δεν πληροί καν τα ελάχιστα πρότυπα του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη για δημοκρατικές εκλογές· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι υποψήφιοι της αντιπολίτευσης αποκλείονται από τη συμμετοχή, ότι η ελευθερία των μέσων ενημέρωσης περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό, ότι οι ψηφοφόροι υποβάλλονται σε εκφοβισμό και ότι η απουσία ανεξάρτητων παρατηρητών εκλογών υπονομεύει περαιτέρω τη νομιμότητα της εκλογικής διαδικασίας·
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το καθεστώς Lukashenka στη Λευκορωσία διευκολύνει άμεσα τη ρωσική στρατιωτική επίθεση κατά της Ουκρανίας, καθώς επιτρέπει στη Ρωσία να επιτεθεί στην Ουκρανία, μεταξύ άλλων με την εκτόξευση βαλλιστικών πυραύλων από το έδαφος της Λευκορωσίας, επιτρέποντας τη στάθμευση και μεταφορά ρωσικού στρατιωτικού προσωπικού και την αποθήκευση και μεταφορά στρατιωτικού εξοπλισμού και όπλων, συμπεριλαμβανομένων βαρέων όπλων, επιτρέποντας στα ρωσικά στρατιωτικά αεροσκάφη να διασχίζουν τον εναέριο χώρο της Λευκορωσίας προς την Ουκρανία και παρέχοντας σημεία ανεφοδιασμού·
- 1. επαναλαμβάνει ότι δεν αναγνωρίζει την εκλογή του Alexander Lukashenka στη θέση του προέδρου της Λευκορωσίας· θεωρεί ότι το ισχύον καθεστώς στη Λευκορωσία δεν χαίρει νομιμοποίησης, αλλά είναι παράνομο και εγκληματικό· επαναβεβαιώνει την αταλάντευτη υποστήριξή του προς τον λαό της Λευκορωσίας με γνώμονα τον σεβασμό της δημοκρατίας, της ελευθερίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων· εκφράζει την αλληλεγγύη του προς τις λευκορωσικές δημοκρατικές δυνάμεις και τις οργανώσεις της

κοινωνίας των πολιτών στις προσπάθειές τους να εγκαθιδρύσουν μια κυρίαρχη, δημοκρατική και ευημερούσα Λευκορωσία·

2. καταγγέλλει την έλλειψη ελευθερίας, δικαιοσύνης και διαφάνειας ενόψει των αποκαλούμενων προεδρικών εκλογών στη Λευκορωσία, και καλεί την ΕΕ, τα κράτη μέλη της και τη διεθνή κοινότητα να απορρίψουν την εκλογική διαδικασία νοθείας και να μην αναγνωρίσουν τον Aliaksandr Lukashenka ως πρόεδρο της Λευκορωσίας·
3. υπενθυμίζει ότι η εν εξελίξει προεκλογική εκστρατεία νοθείας και οι επακόλουθες αποκαλούμενες εκλογές δεν πληρούν τα διεθνώς αναγνωρισμένα εκλογικά πρότυπα· υπενθυμίζει ότι δεν θα πραγματοποιηθούν ανεξάρτητες διεθνείς αποστολές παρατήρησης στη Λευκορωσία για τις «εκλογές»· θεωρεί τραγελαφική την εν εξελίξει «εκλογική» διαδικασία·
4. καλεί επιτακτικά την ΕΕ και τους διεθνείς εταίρους να προβούν άμεσα στον εντοπισμό και τη δέσμευση, και να εξετάσουν το ενδεχόμενο δήμευσης, των περιουσιακών στοιχείων οντοτήτων και ατόμων που ενορχηστρώνουν την αποκαλούμενη προεκλογική εκστρατεία του Lukashenka, συμπεριλαμβανομένης της Ομοσπονδίας Συνδικαλιστικών Οργανώσεων της Λευκορωσίας·
5. αποδοκιμάζει τις συνεχιζόμενες σοβαρές παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δημοκρατικών αρχών στη Λευκορωσία, οι οποίες έχουν ενταθεί περαιτέρω ενόψει των αποκαλούμενων προεδρικών εκλογών· καταδικάζει τη συστηματική καταστολή που διαπράττει η Λευκορωσία, η οποία περιλαμβάνει αυθαίρετες συλλήψεις, βασανιστήρια, παρενόχληση και κακομεταχείριση κρατουμένων· επαναλαμβάνει το αίτημά του για άμεση και άνευ όρων απελευθέρωση όλων των ατόμων που τελούν υπό κράτηση για τις πολιτικές τους απόψεις στη Λευκορωσία· καλεί το καθεστώς Lukashenka να δώσει τέλος σε κάθε μορφή καταστολής και να εγγυηθεί τις θεμελιώδεις ελευθερίες των Λευκορώσων πολιτών·
6. εκφράζει τη βαθύτατη ανησυχία του για την κατάσταση των πολιτικών κρατουμένων, συμπεριλαμβανομένων των Maria Kalesnikava, Siarhei Tsikhanouski, Ales Bialiatski, Mikalai Statkevich, Mikalai Khila, Valiantsin Stefanovic, Maksim Znak, Viktor Babaryka, Ihar Losik, Andrzej Poczobut, Palina Sharenda-Panasiuk, Uladzimir Matskevich, Marfa Rabkova, Uladzimir Labkovich, Aliaksandr Yarashuk, Yana Pinchuk, Mikalai Bankou, Andrei Navitski, Henrykh Akalatovich, Uladzimir Kniha και άλλων, πολλοί εκ των οποίων αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας ελλείψει πρόσβασης σε κατάλληλη ιατρική περίθαλψη και υποβάλλονται σε απομόνωση, κακομεταχείριση και βασανιστήρια·
7. επαναλαμβάνει τις εκκλήσεις του προς τις λευκορωσικές αρχές να σέβονται τα δικαιώματα των κρατουμένων, να παρέχουν ιατρική περίθαλψη και να παρέχουν πρόσβαση σε δικηγόρους, σε μέλη οικογενείας και στη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού·
8. επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να στηρίξουν τους πολιτικούς κρατουμένους και τις οικογένειές τους ζητώντας, με κάθε ευκαιρία, την άμεση αποφυλάκισή τους, καλώντας τους πρέσβεις του καθεστώτος να παράσχουν αποδεικτικά στοιχεία για την κατάσταση και τοποθεσία των κρατουμένων, απλουστεύοντας τις διαδικασίες απόκτησης θεωρήσεων και προσωρινών εγγράφων

ταυτοποίησης για όσους εγκαταλείπουν τη Λευκορωσία και μεριμνώντας για την επανένταξή τους στην κοινωνία και την πρακτική και οικονομική τους υποστήριξη·

9. τονίζει την επείγουσα ανάγκη να προστατευθούν οι εξόριστοι Λευκορώσοι από διώξεις και παρενοχλήσεις στις οποίες τους υποβάλλει το καθεστώς Lukashenka·
10. αποδοκιμάζει το γεγονός ότι τα κατασταλτικά μέτρα στη Λευκορωσία έχουν επεκταθεί ώστε να περιλαμβάνουν επιθέσεις κατά της θρησκευτικής ελευθερίας, με την έγκριση του νόμου για την ελευθερία συνείδησης και τις θρησκευτικές οργανώσεις, γεγονός που παραβιάζει κατάφωρα το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας της θρησκείας, της συνείδησης και των πεποιθήσεων· προτρέπει το καθεστώς Lukashenka να σταματήσει αμέσως τις διώξεις θρησκευτικών κοινοτήτων και εκκλησιών·
11. καλεί την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να στηρίζουν με κάθε δυνατό τρόπο τις δημοκρατικές δυνάμεις υπό την ηγεσία της Sviatlana Tsikhanouskaya·
12. καταδικάζει απερίφραστα την εμπλοκή του καθεστώτος Lukashenka στον αδικαιολόγητο, παράνομο και απρόκλητο επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας· θεωρεί ότι το καθεστώς Lukashenka έχει καταστεί συνεργός στα εγκλήματα που διαπράττει η Ρωσία στην Ουκρανία· θεωρεί ακόμη ότι το ειδικό διεθνές δικαστήριο για το έγκλημα της επίθεσης που διαπράττει η Ρωσία κατά της Ουκρανίας πρέπει επίσης να έχει τη δικαιοδοσία να διερευνήσει τη λευκορωσική ηγεσία·
13. καλεί, επομένως, την ΕΕ και τα κράτη μέλη της να βρουν νομικές οδούς για την κατάσχεση των περιουσιακών στοιχείων της λευκορωσικής ηγεσίας και των σχετικών λευκορωσικών οντοτήτων που εμπλέκονται στη ρωσική πολεμική προσπάθεια, και για τη χρήση τους προς στήριξη της ανασυγκρότησης της Ουκρανίας·
14. καταγγέλλει την παράνομη μεταφορά χιλιάδων παιδιών, συμπεριλαμβανομένων ορφανών, από περιοχές της Ουκρανίας υπό ρωσική κατοχή στα αποκαλούμενα στρατόπεδα αναψυχής στη Λευκορωσία, όπου υποβάλλονται σε ρωσοποίηση και πλύση εγκεφάλου· καταδικάζει απερίφραστα την εμπλοκή του Ερυθρού Σταυρού της Λευκορωσίας στην παράνομη απέλαση παιδιών από την Ουκρανία·
15. καλεί επιτακτικά την ΕΕ και τους διεθνείς εταίρους της να ενισχύσουν τις κυρώσεις κατά ατόμων και οντοτήτων, όπως η λευκορωσική KGB, που ευθύνονται για την καταστολή πολιτικών αντιπάλων και για τη συμμετοχή της Λευκορωσίας στον επιθετικό πόλεμο της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας· καλεί την ΕΕ να ευθυγραμμίσει το καθεστώς κυρώσεων για τη Λευκορωσία με εκείνο που εφαρμόζεται στη Ρωσία·
16. καλεί τα κράτη μέλη και τη διεθνή κοινότητα να προετοιμάσουν το έδαφος για την ποινική δίωξη του Aliaksandr Lukashenka και των αξιωματούχων της Λευκορωσίας που είναι υπεύθυνοι για τη νόθευση των εκλογικών αποτελεσμάτων του 2020 και την επακόλουθη κλιμάκωση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, σύμφωνα με τις αποδεκτές αρχές της εξωεδαφικής και οικουμενικής δικαιοδοσίας· επισημαίνει το ανεκτίμητο έργο που επιτελούν επί τόπου οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και οι εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών όσον αφορά την παρακολούθηση, τεκμηρίωση και καταγγελία των σοβαρών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των εγκλημάτων κατά της ανθρωπότητας που διαπράττονται στη Λευκορωσία, προκειμένου να εξασφαλιστεί η επακόλουθη

λογοδοσία και δικαιοσύνη για τα θύματα·

17. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στα αρμόδια θεσμικά όργανα της ΕΕ, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, στον Οργανισμό για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη, στο Συμβούλιο της Ευρώπης, στον Ύπατο Αρμοστή των Ηνωμένων Εθνών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, στην ιαπωνική κυβέρνηση, στους εκπροσώπους των δημοκρατικών δυνάμεων της Λευκορωσίας και στις de facto αρχές της Λευκορωσίας.